

Leif Hermann (SF):

Justitsministeren står heroppe og snakker udenom, som om det ikke var et principielt problem, vi har med at gøre. Justitsministeren fortæller os, at høringssvarene kom ind, og det ville man selvfølgelig gerne gøre noget ved, og det har man også gjort, og der er kommet ændringsforslag osv., og vi andre er nogle værre nogle, der ikke vil møde op til teknisk gennemgang.

Problemet er bare, hr. justitsminister, at vi aldrig i Folketingets Retsudvalg har set en sprogbrug fra retterne af en sådan karakter som den, vi så her. Det er det, der gør sagen speciel, og det er det, der kræver en speciel fremgangsmåde. Når ministeren så ikke vil vælge den specielle fremgangsmåde, må man nok sige, at vi har opfattet signalet: så drejer det sig bare om at få det her igennem, fordi vi andre er nogle værre nogle.

Jeg synes ærlig talt, justitsministeren skulle tage og tænke på at indrette sin fremgangsmåde efter alvoren af den kritik, der er rejst, og ikke efter, hvad han plejer at gøre.

Formanden:

Der må godt være lidt mere ro i sidegangen.

Ole Espersen (S):

Jeg vil gerne med udgangspunkt i dette lovforslag – men også i et lovforslag, som vi vedtog for et par dage siden om afskæring af ankeadgang for borgerne, når det drejer sig om mindre sager, afskæring af ankeadgang til landsretten – gøre nogle principielle bemærkninger om forholdet mellem Justitsministeriet og domstolene.

Jeg er i og for sig ikke bange for at bruge udtrykket krise. Det er et stærkt udtryk, men det er meget velovervejet, og jeg vælger det af to grunde.

For det første fordi der har været et udtalt manglende samarbejde mellem Justitsministeriet og domstolene i de senere år. Ofte hører man overhovedet ikke domstolene, inden man fremsætter lovforslag. I andre tilfælde hører man med så kort tidsfrist, at domstolene enten ikke kan svare eller giver udtryk for, at de finder, at den fastsatte tidsfrist er urimelig kort, og derfor må forbeholde sig indholdet i deres svar. Gang på gang ser vi den fremgangsmåde brugt, og senest når det drejer sig om manglende høring i det lovforslag, vi nu har til behandling.

Den anden del af krisen, vil jeg sige, finder udtryk i, at det bliver vanskeligere og vanskeligere at bruge domstolene. Lovforslag nr. L 23, som vi behandlede, vedrørende afskæring af ankeadgangen er et udtryk herfor. Færre og færre mennesker får mulighed for at bruge domstolene. Dette er i høj grad også blevet kritiseret af retterne. Det vækker bekymring hos domstolene, det vækker bekymring hos os. Det er måske lidt forkert at tale om en krise mellem Justitsministeriet og domstolene – man skulle måske sige mellem regeringen og domstolene – og også mellem Folketinget og domstolene en gang imellem, når der vedtages love og bevillinger, som ikke er rimelige i forhold til domstolenes arbejde.

Det, jeg siger her, er ikke begrundet i en eller anden tilfældig udtalelse fra en dommer. Det er begrundet i en lang række udtalelser. Det er også begrundet i en længere artikel skrevet af byretspræsident Bitsch, præsident for Københavns Byret. Niels Chr. Bitsch er ikke nogen tilfældig person. Han har i 22 år gjort tjeneste i Justitsministeriet, i 8 år som chef for lovafdelingen, han har i 15 år været præsident for landets største ret. Hans konklusion er, at ressourcebegrænsningerne har været urimelig store. Ikke blot i de senere år, men også i de kommende år er der planlagt ressourcebegrænsninger på op til 15 pct. hos domstolene, skønt berammelsestiderne for tiden er meget lange.

Det betyder alt sammen, at han føler, at den retssikkerhed, som domstolene skulle yde borgerne, ikke længere ydes. Han siger bl.a. i en artikel, som fremkommer i et festskrift til direktør Laurits Ringgård, følgende:

»At en rimelig hurtig retspleje også er en del af den retssikkerhed, som civiliserede stater bør yde borgerne, vil man nok også i fremtiden se bort fra.«

Det er dog overordentlig stærke ord fra en retspræsident!

Han siger videre:

»Domstolene har i grundloven plads blandt de øverste statsorganer på lige fod med den lovgivende og den udøvende magt, og domstolene har som én blandt mange opgaver at kontrollere administrationen, jf. navnlig grundlovens § 63.

Det er lidet stemmende med denne domstolens forfatningsmæssige stilling, at man ved tildeling af utilstrækkelige ressourcer og ved